

Sygn. akt IX U 2576/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Gabriela Jokiel

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2017 r. w Rybniku

sprawy z odwołania J. L. (J. L.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ponowne ustalenia wysokości emerytury

na skutek odwołania J. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 21 listopada 2016 r. nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż ubezpieczony J. L. uprawniony jest do ponownego obliczenia wysokości emerytury zgodnie z art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a to począwszy od dnia (...)

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz ubezpieczonego kwotę 180,00 złotych (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia

Sygn. akt IX U 2576/16

UZASADNIENIE

Decyzją z 21 listopada 2016r. organ rentowy, na podstawie art. 110a ustawy z 17.12.1998r., odmówił ubezpieczonemu J. L. (L.) ponownego ustalenia wysokości emerytury zgodnie z wnioskiem z 10.11.2016r., ponieważ wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony w najkorzystniejszy sposób nie jest wyższy niż 250%. Ustalony przez organ rentowy wwpw wyniósł 246,93%.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od decyzji domagając się jej zmiany poprzez ponowne przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach... Domagał się przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu emerytur i rent z FUS na okoliczność uzyskiwanych wynagrodzeń w latach 1966-1975. Ubezpieczony wniósł także o zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania według norm przepisanych.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczonemu, urodzonemu (...), przysługuje prawo do emerytury górniczej od 1 lipca 1990r.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury, wyliczony na podstawie wynagrodzenia z lat 1985-1987, wyniósł 415,65% i został ograniczony do 250%.

Po przyznaniu prawa do świadczenia ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu do 26.10.1990r., a następnie od 1992r.

W dniu 10 listopada 2016r. ubezpieczony złożył wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia na podstawie art.110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przedkładając zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 09.11.2016r. z wykazanymi zarobkami ubezpieczonego za lata 1992 – 2001.

Wcześniej, bo w dniu 20.10.2016r., ubezpieczony złożył w organie rentowym zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za lata 1976 – 1990.

(dowód: akta organu rentowego).

Ubezpieczony zatrudniony był w KWK (...) w K. na stanowiskach: od 25.06.1963r. do 19.10.1963r. – stażysty pod ziemią, od 21.10.1963r. do 13.04.1965r. – zasadnicza służba wojskowa, od 07.05.1965r. do 30.04.1966r. – stażysty pod ziemią, od 01.05.1966r. do 30.06.1968r. – górnik pod ziemią, od 01.07.1968r. do 30.04.1972r. – nadgórnika oddziału wydobywczego pod ziemią i od 01.05.1972r. do 26.10.1990r. – sztygara zmianowego oddziału wydobywczego.

W latach 1966 - 1975 ubezpieczony pracował w systemie trzymianowym, pracował co najmniej 2 niedziele w miesiącu, w 1967r. ożenił się.

(dowód: akta osobowe ubezpieczonego, zeznania ubezpieczonego złożone na rozprawie w dniu 07.03.2017r., czas nagrania 00:08:44-00:30:22, protokół elektroniczny k. 18v.do 20v. a.s.)

Najkorzystniejsze wynagrodzenie ubezpieczony uzyskał w latach 1970-1975, 1977-1990 przy przyjęciu, że ubezpieczony w tym okresie otrzymywał wynagrodzenie powszechnie obowiązujące w górnictwie, z uwzględnieniem dokumentacji zawartej w aktach osobowych ubezpieczonego, uregulowań płacowych obowiązujących w górnictwie oraz przy przyjęciu, że ubezpieczony, oprócz wynagrodzenia zasadniczego otrzymywał wynagrodzenie z Karty Górnika, deputat węglowy, dodatek nocny, dodatek za II zmianę, dodatek szkodliwy, wynagrodzenie za przepracowane 2 niedziele w miesiącu w latach 1966-1975.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony z powyżej wskazanych lat jest wyższy niż 250% i wynosi 294,16%.

(dowód: opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu rent uzupełniających i świadczeń emerytalno-rentowych Z. G. z 07.10.2017r.,k.81-93 a.s., opinia główna biegłego z 6.06.2017r. k. 23-58 a.s.).

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie kwestia sporna sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczony spełnia warunki do przeliczenia emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. 2017r., poz.1383 ze zm.) w sytuacji, gdy organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 21.11.2016r. odmówił takiego przeliczenia, bo nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury górniczej nie przekroczył 250% i w sytuacji, gdy ubezpieczony nie wykazał zarobków za lata 1966-1975.

Zgodnie z powołanym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art.15, z uwzględnieniem art.110 ust.3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia:

- z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek

o ponowne ustalenie emerytury od przeliczonej podstawy,

- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia o ponowne ustalenie wysokości emerytury,

a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art.15 ust.5, jest wyższy niż 250%.

Ustalenie wysokości emerytury w sposób wskazany powyżej może nastąpić tylko raz.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe ubezpieczony spełnia warunki umożliwiające przeliczenie emerytury na podstawie art.110a ustawy emerytalnej.

Powyższe wynika jednoznacznie z opinii powołanego biegłego sądowego Z. G., który na podstawie posiadanej dokumentacji, przy uwzględnieniu obowiązujących w górnictwie przepisów płacowych, odtworzył wynagrodzenie ubezpieczonego za lata 1966-1975. Obliczony przez biegłego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru okazał się ostatecznie wyższy od 250% i tym samym mógł stanowić podstawę przeliczenia świadczenia.

Uznając jw. Sąd oparł się ostatecznie na opinii uzupełniającej biegłego z 7 października 2017r. uznając ją za przekonującą jako wydaną w oparciu o fachową wiedzę, wydaną po analizie dokumentacji przedłożonej w niniejszej sprawie: dokumentacji znajdującej się w aktach rentowych, akt osobowych oraz w oparciu o obowiązujące w tym okresie przepisy płacowe przy uwzględnieniu przez biegłego jedynie stałych składników wynagrodzenia, takich jak: pensja zasadnicza, dodatkowe wynagrodzenie z Karty Górnika, dodatek nocny, dodatek za II zmianę (oba w wymiarze 1/3 miesięcznie), dodatek szkodliwy oraz wynagrodzenie za dwie niedziele w miesiącu w latach 1966-1975, a nadto w oparciu o informacje uzyskane od ubezpieczonego, które znajdują potwierdzenie w dokumentacji osobowej ubezpieczonego oraz w uregulowaniach płacowych.

Opinia uzupełniająca biegłego nadto uwzględnia zastrzeżenia organu rentowego zgłoszone do opinii głównej w piśmie z dnia 13.07.2017r. (k. 68-69 a.s.). Słusznie bowiem organ rentowy wskazywał, że koniecznym w sprawie jest ustalenie rzeczywistych zarobków uzyskiwanych w spornym okresie przez ubezpieczonego, a więc takich, które znajdują odzwierciedlenie w obowiązujących wówczas przepisach, a w zakresie premii uznaniowych odnotowano ich wypłatę w dokumentacji osobowej lub płacowej ubezpieczonego.

W judykaturze utrwalone jest stanowisko, iż Sądu nie wiążą ograniczenia dowodowe, takie jak w postępowaniu przed organem rentowym i Sąd może ustalać wysokość wynagrodzenia na podstawie dowodów pośrednich. Kluczową jednak kwestią jest, że muszą w rzeczywistości istnieć takie dowody jak choćby szczątkowa dokumentacja osobowa, w oparciu o którą można by potwierdzić dowody pośrednie, jakimi mogą być zeznania świadków, czy też zapisy w ich dokumentacji emerytalnej.

Nie można wysokości zarobków, stanowiących podstawę do wyliczenia składek na ubezpieczenie społeczne ustalać w sposób hipotetyczny, oparty jedynie na domniemaniu. Przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są bowiem normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalenie wysokości wynagrodzenia w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Przy obliczaniu wysokości podstawy emerytury, bierze się zatem pod uwagę dokładnie ustaloną wartość - wysokość uzyskiwanego w określonym czasie wynagrodzenia. Tym samym, w sprawie o ustalenie podstawy wymiaru składki, należy dokładnie określić wysokość wszystkich składników wynagrodzenia, które mają być uwzględnione – wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22.09.2015r. III AUa 370/14 (LEX nr 1927664). W przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację zastępczą znajdującą się w jego aktach osobowych, tj. umowy o pracę czy angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim jednak wypadku uwzględnić można tylko takie składniki, które są pewne, stałe, wypłacane były w danym okresie i w określonej wysokości. Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można zatem ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego – wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 3 czerwca 2015r. III AUa 535/14 (LEX nr 1781979). Obliczenie wysokości wynagrodzenia musi być oparte na dokumentacji, z której wynikają określone kwoty wynagrodzenia. Kwestia pobieranego wynagrodzenia musi zostać zatem udowodniona w sposób bezwzględny. Tylko dokumentacja stanowi precyzyjny dowód w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym. Na podstawie innych dowodów nie jest możliwe dokładne określenie kwoty wynagrodzenia, a co zatem idzie - ustalenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury - wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31.03.2015r. III AUa 1807/14 (LEX nr 1814849).

Reasumując, biegły pominął w opinii uzupełniającej, przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia za sporne lata, premię jako składnik uznaniowy, która nie została wskazana w dokumentacji płacowej ubezpieczonego, pominął dodatek nocny i za II zmianę ponad 1/3 dniówek w miesiącu, czy wynagrodzenie za więcej niż 2 niedziele w miesiącu. Nadto biegły skorygował wskazane przez organ rentowy omyłki matematyczne.

Organ rentowy nie zgłaszał zastrzeżeń do opinii uzupełniającej.

Mając powyższe na uwadze Sąd kierując się powołanymi przepisami, z mocy art.477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję jak w pkt 1 wyroku, przy czym ponowne obliczenie emerytury powinno nastąpić od 1 listopada 2016r. (art. 129 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

W pkt 2 wyroku Sąd z mocy art.98 §1 i §3 kpc w zw. z §9 ust.2 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015, poz. 1804) zasądził od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 180,00zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR. del Renata Stańczak